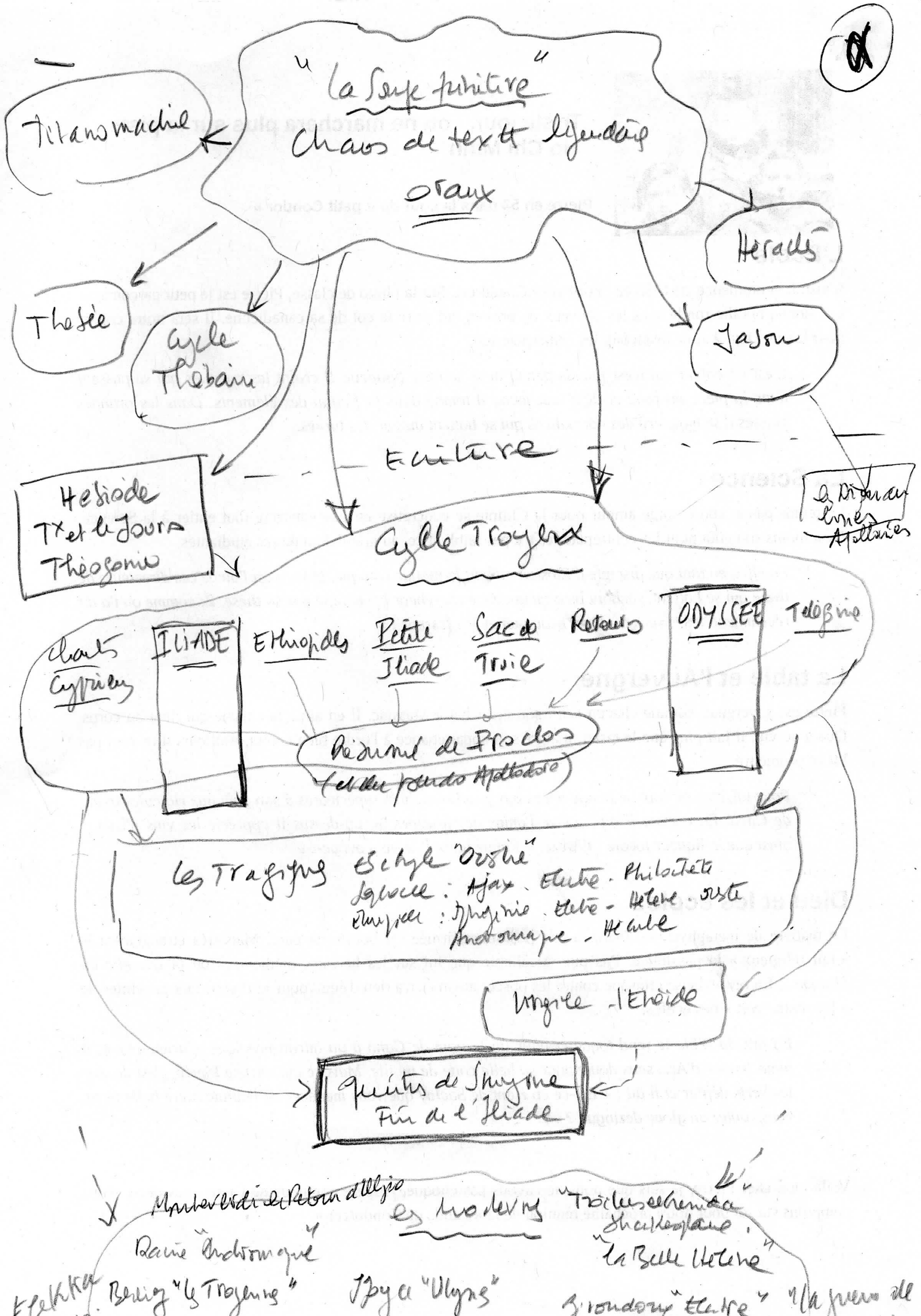
α
"La Soupe primitive"
Chaos de textes légendaires
oraux
Titanomachie
Héraclès
Thésée
Cycle Thébain
Jason
Écriture
Hésiode
Tx et les Jours
Théogonie
Le Diomède
Lyres
Apollonios
Cycle Troyen
Chants Cypriens
ILIADE
Ethiopides
Petite Iliade
Sac de Troie
Retours
ODYSSÉE
Télégonie
Résumé de Proclos
Fable du pseudo Apollodore
Les Tragiques
Eschyle "Oreste"
Sophocle : Ajax - Electre - Philoctète
Euripide : Iphigénie - Electre - Hélène - Oreste
Andromaque - Hécube
Virgile - l'Enéide
Quintus de Smyrne
Fin de l'Iliade
Monteverdi « Retour d'Ulysse »
Les Modernes
Troïlus et Cressida
Shakespeare
Racine "Andromaque"
"La Belle Hélène"
Elektra
Berlioz "Les Troyennes"
Joyce "Ulysse"
Giraudoux "Electre"
"La guerre de

Penthésilée marche au combat

ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐπόρουσε ῥοδόσφυρος ἠριγένεια,
δὴ τότε Πενθεσίλεια μέγ᾽ ἐνθεμένη φρεσὶ κάρτος
ἐξ εὐνῆς ἀνέπαλτο καὶ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἔδυνε
τεύχεα δαιδαλόεντα, τά οἱ θεὸς ὤπασεν Ἄρης.
πρῶτα μὲν ἂρ κνήμῃσιν ἐπ᾽ ἀργυφέῃσιν ἔθηκε
κνημῖδας χρυσέας, αἵ οἱ ἔσαν εὖ ἀραρυῖαι:
ἕσσατο δ᾽ αὖ θώρηκα παναίολον: ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ὤμοις
θήκατο κυδιόωσα μέγα ξίφος, ᾧ πέρι πάντη
κουλεὸς εὖ ἤσκητο δι᾽ ἀργύρου ἠδ᾽ ἐλέφαντος:
ἂν δ᾽ ἕλετ᾽ ἀσπίδα δῖαν ἀλίγκιον ἄντυγι μήνης,
ἥ θ᾽ ὑπὲρ ὠκεανοῖο βαθυρρόου ἀντέλλῃσιν
ἥμισυ πεπληθυῖα περὶ γναμπτῇσι κεραίῃς:
τοίη μαρμαίρεσκεν ἀάσπετον: ἀμφὶ δὲ κρατὶ
θῆκε κόρυν κομόωσαν ἐθείρῃσι χρυσέῃσιν:
ὣς ἡ μὲν μορόεντα περὶ χροΐ θήκατο τεύχη.
ἀστεροπῇ δ᾽ ἀτάλαντος ἐείδετο, τὴν ἀπ᾽ Ὀλύμπου
ές γαῖαν προΐησι Διὸς μένος ἀκαμάτοιο
δεικνὺς ἀνθρώποισι μένος βαρυηχέος ὄμβρου
ἠὲ πολυρροίζων ἀνέμων ἄλληκτον ἰωήν.
αὐτίκα δ᾽ ἐγκονέουσα διὲκ μεγάροιο νέεσθαι
δοιοὺς εἷλετ᾽ ἄκοντας ὑπ᾽ ἀσπίδα, δεξιτερῇ δὲ
βουπλῆγ᾽ ἀμφίτυπον, τόν οἱ Ἔρις ὤπασε δεινὴ
θυμοβόρου πολέμοιο πελώριον ἔμμεναι ἄλκαρ.
τῷ ἐπικαγχαλόωσα τάχ᾽ ἤλυθεν ἔκτοθι πύργων
Τρῶας ἐποτρύνουσα μάχην ἐς κυδιάνειραν
ἐλθέμεναι: τοὶ δ᾽ ὦκα συναγρόμενοι πεπίθοντο
ἄνδρες ἀριστῆες, καίπερ πάρος οὐκ ἐθέλοντες
στήμεναι ἄντ᾽ Ἀχιλῆος: ὁ γὰρ περιδάμνατο πάντας.
ἡ δ᾽ ἄρα κυδιάασκεν ἀάσχετον: ἕζετο δ᾽ ἵππῳ
καλῷ, ὠκυτάτῳ, τόν οἱ ἄλοχος Βορέαο
ὤπασεν Ὠρείθυια πάρος Θρῄκηνδε κιοήσῃ
ξείνιον, ὅς τε θοῇσι μετέπρεπεν Ἁρπυίῃσι.
τῷ ῥα τόθ᾽ ἑζομένη λίπεν ἄστεος αἰπὰ μέλαθρα
ἐσθλὴ Πενθεσίλεια: λυγραὶ δέ μιν ὀτρύνεσκον
κῆρες ὁμῶς πρώτην τε καὶ ὑστατίην ἐπὶ δῆριν
ἐλθέμεν: ἀμφὶ δὲ Τρῶες ἀνοστήτοισι πόδεσσι
πολλοὶ ἕποντ᾽ ἐπὶ δῆριν ἀναιδέα τλήμονι κούρῃ
ἰλαδόν, ἠΰτε μῆλα μετὰ κτίλου, ὅς θ᾽ ἅμα πάντων
νισσομένων προθέῃσι δαημοσύνῃσι νομῆος:
ὣς ἄρα τῇ γ᾽ ἐφέποντο βίῃ μέγα μαιμώωντες
Τρῶες ἐϋσθενέες καὶ Ἀμαζόνες ὀβριμόθυμοι.
ἡ δ᾽ οἵη Τριτωνίς, ὅτ᾽ ἤλυθεν ἄντα Γιγάντων,

ἢ Ἔρις ἐγρεκύδοιμος ἀνὰ στρατὸν ἀΐσσονσα,
τοίη ἐνὶ Τρώεσσι θοὴ πέλε Πενθεσίλεια.

Mort de Penthésilée

καὶ τὸ μὲν ὣς ὥρμαινε: θεοὶ δ᾽ ἑτέρωσε βάλοντο.
τῇ γὰρ ἐπεσσύμενος μέγ᾽ ἐχώσατο Πηλέος υἱός,
καί οἱ ἄφαρ συνέπειρεν ἀελλόποδος δέμας ἵππου:
εὖτέ τις ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ὑπὲρ πυρὸς αἰθαλόεντος
σπλάγχνα διαμπείρῃσιν ἐπειγόμενος ποτὶ δόρπον,
ἢ ὥς τις στονόεντα βαλὼν ἐν ὄρεσσιν ἄκοντα
θηρητὴρ ἐλάφοιο μέσην διὰ νηδύα κέρσῃ
ἐσσυμένως, πταμένη δὲ διαμπερὲς ὄβριμος αἰχμὴ
πρέμνον ἐς ὑψικόμοιο πάγη δρυὸς ἠέ νυ πεύκης:
ὣς ἄρα Πενθεσίλειαν ὁμῶς περικαλλέϊ ἵππῳ
ἀντικρὺ διάμησεν ὑπ᾽ ἔγχεϊ μαιμώωντι
Πηλεΐδης: ἡ δ᾽ ὦκα μίγη κονίῃ καὶ ὀλέθρῳ
εὐσταλέως ἐριποῦσα κατ᾽ οὔδεος: οὐδέ οἱ αἰδὼς
ᾔσχυνεν δέμας ἠΰ: τάθη δ᾽ ἐπὶ νηδύα μακρῷ
δουρὶ περισπαίρουσα, θοῷ δ᾽ ἐπεκέκλιτο ἵππῳ:
εὖτ᾽ ἐλάτη κλασθεῖσα βίῃ κρυεροῦ Βορέαο,
ἥν τέ που αἰπυτάτην ἀνά τ᾽ ἄγκεα μακρὰ καὶ ὕλην,
οἷ αὐτῇ μέγ᾽ ἄγαλμα, τρέφει παρὰ πίδακι γαῖα:
τοίη Πενθεσίλεια κατ᾽ ὠκέος ἤριπεν ἵππου
θηητή περ ἐοῦσα: κατεκλάσθη δέ οἱ ἀλκή.
[…]
ὣς εἰπὼν μελίην ἐξείρυσε Πηλέος υἱὸς
ὠκέος ἐξ ἵπποιο καὶ αἰνῆς Πενθεσιλείης:
ἄμφω δ᾽ ἀσπαίρεσκον ὑφ᾽ ἓν δόρυ δῃωθέντες.
ἀμφὶ δέ οἱ κρατὸς κόρυν εἵλετο μαρμαίρουσαν
ἠελίου ἀκτῖσιν ἀλίγκιον ἢ Διὸς: αἴγλῃ:
τῆς δὲ καὶ ἐν κονίῃσι καὶ αἵματι πεπτηυίης
ἐξεφάνη ἐρατῇσιν ὑπ᾽ ὀφρύσι καλά πρόσωπα
καίπερ ἀποκταμένης. οἱ δ᾽, ὡς ἴδον, ἀμφιέποντες
Ἀργεῖοι θάμβησαν, ἐπεὶ μακάρεσσιν ἐῴκει.
κεῖτο γὰρ ἐν τεύχεσσι κατὰ χθονὸς ἠΰτ᾽ ἀτειρὴς
Ἄρτεμις ὑπνώουσα, Διὸς τέκος, εὖτε κάμῃσι
γυῖα κατ᾽ οὔρεα μακρὰ θοοὺς βάλλουσα λέοντας:
αὐτὴ γάρ μιν ἔτευξε καὶ ἐν φθιμένοισιν ἀγητὴν
Κύπρις ἐϋστέφανος κρατεροῦ παράκοιτις Ἄρηος,

ὄφρα τι καὶ Πηλῆος ἀμύμονος υἷ ἀκαχήσῃ.
πολλοὶ δ᾽ εὐχετόωντο κατ᾽ οἰκία νοστήσαντες
τοίης1 ἧς ἀλόχοιο ταρὰ λεχέεσσιν ἰαῦσαι.
καὶ δ᾽ Ἀχιλεὺς ἀλίαστον ἑῷ ἐνετείρετο θυμῷ,
οὕνεκά μιν κατέπεφνε καὶ οὐκ ἄγε δῖαν ἄκοιτιν
Φθίην εἰς εὔπωλον, ἐπεὶ μέγεθός τε καὶ εἶδος
ἔπλετ᾽ ἀμώμητός τε καὶ ἀθανάτῃσιν ὁμοίη.

Briséis pleure sur le corps d'Achille

ἀμφὶ δέ μιν μογεραὶ ληίτιδες, ἅς ῥά ποτ᾽ αὐτός
Λῆμνόν τε ζαθέην Κιλίκων τ᾽ αἰπὺ πτολίεθρον
Θήβην Ἠετίωνος ἑλὼν ληίσσατο κούρας,
ἱστάμεναι γοάασκον ἀμύσσουσαι χρόα καλόν,
στήθεά τ᾽ ἀμφοτέρῃσι πεπληγυῖαι παλάμῃσιν
ἐκ θυμοῦ στενάχεσκον ἐΰφρονα Πηλείωνα:
τὰς γὰρ δὴ τίεσκε καί ἐκ δηΐων περ ἐούσας:
πασάων δ᾽ ἔκπαγλον ἀκηχεμένη κέαρ ἔνδον
Βρισηὶς παράκοιτις ἐϋπτολέμου Ἀχιλῆος
ἀμφὶ νέκυν στρωφᾶτο καὶ ἀμφοτέρῃς παλάμῃσι
δρυπτομένη χρόα καλὸν ἀΰτεεν: ἐκ δ᾽ ἁπαλοῖο
στήθεος αἱματόεσσαι ἀνὰ σμώδιγγες ἄερθεν
θεινομένης: φαίης κεν ἐπὶ γλάγος αἷμα χέασθαι
φοίνιον: ἀγλαΐη δέ καὶ ἀχνυμένης ἀλεγεινῶς
ἱμερόεν μάρμαιρε: χάρις δέ οἱ ἄμφεχεν εἶδος:
τοῖον δ᾽ ἔκφατο μῦθον ὀϊζυρὸν γοόωσα:
‘ὢ μοι ἐγὼ πάντων περιώσιον αἰνὰ παθοῦσα:
οὐ γάρ μοι τόσσον περ ἐπήλυθεν ἄλλο τι πῆμα, [p. 154]
οὔτε κασιγνήτων οὔτ᾽ εὐρυχόρου περὶ πάτρης,
ὅσσον σεῖο θανόντος: ἐπεὶ σύ μοι ἱερὸν ἦμαρ
καὶ φάος ἠελίοιο πέλες καὶ μείλιχος αἰὼν
ἐλπωρή τ᾽ ἀγαθοῖο καὶ ἄσπετον ἄλκαρ ἀνίης
πάσης τ᾽ ἀγλαΐης πολὺ φέρτερος ἠδὲ τοκήων
ἔπλεο: πάντα γάρ οἶος ἔης δμωῇ περ ἐούσῃ:
καί ῥά μ᾽ ἔθηκας ἄκοιτιν ἑλὼν ἄπο δούλια ἔργα.
νῦν δέ τις ἐν νήεσσιν Ἀχαιῶν ἄξεται ἄλλος
Σπάρτην εἰς ἐρίβωλον ἤ ἐς πολυδίψιον Ἄργος:
καί νύ κεν ἀμφιπολεῦσα κακὰς ὑποτλήσομ᾽ ἀνίας
σεῦ ἀπονοσφισθεῖσα δυαάμμορος: ὡς ὄφελόν με

γαῖα χυτή ἐκάλυψε, πάρος δέο πότμον ἰδέσθαι.’

Œnone

οἴη δ᾽ ἐκ θυμοῖο δαΐζετο κυδαλίμοιο
Οἰνώνη: ἀλλ᾽ οὔτι μετὰ Τρῳῇσιν ἐοῦσα
κώκυεν, ἀλλ᾽ ἀπάνευθεν ἐνὶ σφετέροισι μελάθροις
κεῖτο βαρυστενάχουσα παλαιοῦ λέκτρῳ ἀκοίτεω.

[...]

ὣς ἥ γ᾽ ἀσχαλόωσα μέγα στυγερῇ ὑπ᾽ ἀνίῃ
τήκετ᾽ ἀκηχεμένη πόσιος περὶ κουριδίοιο.
αἰνὰ δ᾽ ἀναστενάχουσα φίλον προσελέξατο θυμόν:
‘ὤ μοι ἀτασθαλίης, ὤ μοι στυγεροῦ βιότοιο,
ἢ πόσιν ἀμφαγάπησα δυσάμμορον, ᾧ σὺν ἐώλπειν
γήραϊ τειρομένη βιότου κλυτὸν οὐδὸν ἱκέσθαι
αἰὲν ὁμοφρονέουσα: θεοὶ δ᾽ ἑτέρωσε βάλοντο:
ὥς μ᾽ ὄφελόν ποτε Κῆρες ἀνηρείψαντο μέλαιναι,
ὁππότε νόσφιν ἔμελλον Ἀλεξάνδροιο πέλεσθαι:
ἀλλὰ καὶ εἰ ζωός μ᾽ ἔλιπεν, μέγα τλήσομαι ἔργον
ἀμφ᾽ αὐτῷ θανέειν, ἐπεὶ οὔτι μοι εὔαδεν ἠώς.’

ὣς φαμένης ἐλεεινὰ κατὰ βλεφάροιιν ἔχυντο
δάκρυα, κουριδίοιο δ᾽ ἀναπλήσαντος ὄλεθρον
μνωομένη, ἅτε κηρὸς ὑπαὶ πυρί, τήκετο λάθρῃ,
ἅζετο γὰρ πατέρα σφὸν ἰδ᾽ ἀμφιπόλους εὐπέπλους,
μέχρις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἀπ᾽ εὐρέος ὠκεανοῖο
νὺξ ἐχύθη, μερόπεσσι λύσιν καμάτοιο φέρουσα.
καί ῥα τόθ᾽ ὑπνώοντος ἐνὶ μεγάροισι τοκῆος
καὶ δμώων, πυλεῶνας ἀναρρήξασα μελάθρων
ἔκθορεν, ἠΰτ᾽ ἄελλα: φέρον δέ μιν ὠκέα γυῖα:

[...]

ὣς ἡ ῥίμφα θέουσα διήνυε μακρὰ κέλευθα
διζομένη τάχα ποσσὶ πυρῆς ἐπιβήμεναι αἰνῆς.
οὐδέ τί οἱ κάμε γούνατ᾽: ἐλαφρότεροι δ᾽ ἐφέροντο
ἐσσυμένης πόδες αἰέν: ἔπειγε γὰρ οὐλομένη Κὴρ
καὶ Κύπρις: οὐδέ τι θῆρας ἐδείδιε λαχνήεντας
ἀντομένους ὑπὸ νύκτα, πάρος μέγα πεφρικυῖα:
πᾶσα δέ οἱ λασίων ὀρέων ἐστείβετο πέτρη
καὶ κρημνοί, πᾶσαι δὲ διεπρήσσοντο χαράδραι.

[...]

ἡ δέ μιν οὔτι,
ἀμφαδὸν ὡς ἄθρησε, γοήσατο τειρομένη περ,

ἀλλὰ καλυψαμένη περὶ φάρεϊ καλὰ πρόσωπα
αἶψα πυρῇ ἐνέπαλτο: γόον δ᾽ ἄρα πουλὺν ὄρινε:
καίετο δ᾽ ἀμφὶ πόσει: νύμφαι δέ μιν ἄλλοθεν ἄλλαι
θάμβεον, εὖτ᾽ ἐσίδοντο μετ᾽ ἀνέρι πεπτηυῖαν:
καί τις ἑὸν κατὰ θυμὸν ἔπος ποτὶ τοῖον ἔειπεν:
‘ἀτρεκέως Πάρις ἦεν ἀτάσθαλος, ὃς μάλα κεδνὴν
κάλλιπε κουριδίην καὶ ἀνήγαγε μάργον ἄκοιτιν
οἷ αὐτῷ καὶ Τρωσὶ καὶ ἄστεϊ λοίγιον ἄλγος,
νήπιος: οὐδ᾽ ἀλόχοιο περίφρονος ἅζετο θυμὸν
τειρομένης, ἥπερ μιν ὑπὲρ φάος ἠελίοιο
καίπερ ἀπεχθαίροντα καὶ οὐ φιλέοντα τίεσκεν.’

ὣς ἄρ᾽ ἔφη Νύμφη τις ἀνὰ φρένας: οἱ δ᾽ ἐνὶ μέσσῃ
πυρκαϊῇ καίοντο λελασμένοι Ἠριγενείης:
ἀμφὶ δὲ βουκόλοι ἄνδρες ἐθάμβεον, εὖτε πάροιθεν
Ἀργεῖοι θάμβησαν ἀολλέες ἀθρήσαντες
Εὐάδνην Καπανῆος ἐπεκχυμένην μελέεσσιν
ἀμφὶ πόσιν δμηθέντα Διὸς στονόεντι κεραυνῷ.
ἀλλ᾽ ὁπότ᾽ ἀμφοτέρους ὀλοὴ πυρὸς ἤνυσε ῥιπὴ
Οἰνώνην τε Πάριν τε, μιῇ δ᾽ ὑποκάββαλε τέφρῃ,
δὴ τότε πυρκαϊὴν οἴνῳ σβέσαν: ὀστέα δ᾽ αὐτῶν
χρυσέῳ ἐν κρητῆρι θέσαν: περὶ δέ σφισι σῆμα
ἐσσυμένως τεύξαντο: θέσαν δ᾽ ἄρα δοιὼ ὕπερθε
στήλας, αἵπερ ἔασι τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.
ζῆλον ἐπ᾽ ἀλλήλῃσιν ἔτι στονόεντα φέρουσαι.

Construction du Cheval

Ἠὼς δ᾽ ὁππόθ᾽ ἵκανεν ἀπωσαμένη κνέφας ἠὺ
εἰς ἔρεβος, χαροπὴ δὲ δι᾽ ἠέρος ἤιεν αἴγλη,
δὴ τότε θεῖον ὄνειρον ἐν Ἀργείοισιν Ἐπειός,
ὡς ἴδεν, ὡς ἤκουσεν, ἐελδομένοισιν ἔειπεν:
οἱ δέ οἱ εἰσαΐοντες ἀπειρέσιον κεχάροντο.
καὶ τότ᾽ ἄρ᾽ Ἀτρέος υἷες ἐς ἄγκεα τηλεθάοντα
Ἴδης ὑψικόμοιο θοοὺς προέηκαν ἱκέσθαι
ἀνέρας: οἱ δ᾽ ἐλάτῃσιν ἐπιβρίσαντες ἀν᾽ ὕλην,
τάμνον δένδρεα μακρά: περικτυπέοντο δὲ βῆσσαι
θεινομένων: δολιχαὶ δὲ κατ᾽ οὔρεα μακρὰ κολῶναι
δεύοντ᾽ ἐκ ξυλόχοιο: νάπη δ᾽ ἀνεφαίνετο πᾶσα
θήρεσιν οὐκέτι τόσσον ἐπήρατος, ὡς τὸ πάροιθε:
πρέμνα δ᾽ ἀπαυαίνοντο βίην ποθέοντ᾽ ἀνέμοιο.
καὶ τὰ μὲν ἂρ πελέκεσσι διατμήγοντες Ἀχαιοὶ
ἐσσυμένως φορέεσκον ἐπ᾽ ᾐόνας Ἑλλησπόντου
ἐξ ὄρεος λασίοιο: μόγησε δὲ θυμὸς ἐπ᾽ ἔργῳ

αἰζηῶν τε καὶ ἡμιόνων: πονέοντο δὲ λαοὶ
ἄσπετον 2 ἄλλοθεν ἄλλος ὑποδρήσσοντες Ἐπειῷ:
οἱ μὲν γὰρ τέμνεσκον ὑπ᾽ ὀκριόεντι σιδήρῳ
δούρατα καὶ σανίδας διεμέτρεον: οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἀπ᾽ ὄζους
λείαινον πελέκεσσιν ἔτ᾽ ἀπρίστων ἀπὸ φιτρῶν,
ἄλλος δ᾽ ἄλλο τι ῥέζε πονεύμενος: αὐτὰρ Ἐπειὸς
ἵππου δουρατέοιο πόδας κάμεν, αὐτὰρ ἔπειτα
νηδύα, τῇ δ᾽ ἐφύπερθε συνήρμοσε νῶτα καὶ ἰξὺν
ἐξόπιθεν, δειρὴν δὲ πάρος, καθύπερθε δὲ χαίτην
αὐχένος ὑψηλοῖο καθήρμοσεν, ὡς ἐτεόν περ
κινυμένην, λάσιον δὲ κάρη καὶ ἐΰτριχον οὐρήν,
οὔατά τ᾽ ὀφθαλμούς τε διειδέας ἄλλα τε πάντα,
οἷς ἐπικίνυται ἵππος: ἀέξετο δ᾽ ἱερὸν ἔργον
ὡς ἐτεὸν ζώοντος, ἐπεὶ θεὸς ἀνέρι τέχνην [p. 498]
δῶκ᾽ ἐρατήν: τετέλεστο δ᾽ ἐνὶ τρισὶν ἤμασι πάντα
Παλλάδος ἐννεσίῃσι: πολὺς δ᾽ ἐπεγήθεε λαὸς
Αργείων: θαύμαζε δ᾽ ὅπως ἐπὶ δούρατι θυμὸς
καὶ τάχος ἐκπεπόνητο ποδῶν, χρεμέθοντί τ᾽ ἐῴκει.
καὶ τότε δῖος Ἐπειὸς ὑπὲρ μεγακήτεος ἵππου
εὔχετ᾽ ἐπ᾽ ἀκαμάτῳ Τριτωνίδι χεῖρας ὀρέξας:
‘κλῦθι, θεὰ μεγάθυμε, σάου δ᾽ ἐμὲ καὶ τεὸν ἵππον.’

Mort de Priam

ἐν δὲ καὶ αὐτῷ
δυσμενέων βασιλῆι κακὰ φρονέων ἐνέκυρσεν
ἑρκείου ποτὶ βωμόν: ὁ δ᾽ ὡς ἴδεν υἷ Ἀχιλῆος,
ἔγνω ἄφαρ τὸν ἐόντα καὶ οὐ τρέσεν, οὕνεκ᾽ ἄρ᾽ αὐτὸς
θυμὸν ἐέλδετο παισὶν ἐπὶ σφετέροισιν ὀλέσσαι:
τοὔνεκά μιν προσέειπε λιλαιόμενος θανέεσθαι:
‘ὦ τέκος ὀβριμόθυμον ἐϋπτολέμου Ἀχιλῆος,
κτεῖνον, μηδ᾽ ἐλέαιρε δυσάμμορον: οὐ γὰρ ἔγωγε
τοῖα παθὼν καὶ τόσσα λιλαίομαι εἰσοράασθαι
ἠελίοιο φάος πανδερκέος, ἀλλά που ἤδη
φθεῖσθαι ὁμῶς τεκέεσσι καὶ ἐκλελαθέσθαι ἀνίης
λευγαλέης, ὁμάδου τε δυσηχέος. ὡς ὄφελόν με
σεῖο πατὴρ κατέπεφνε, πρὶν αἰθομένην ἐσιδέσθαι
Ἴλιον, ὁππότ᾽ ἄποινα περὶ κταμένοιο φέρεσκον
Ἕκτορος, ὅν μοι ἔπεφνε πατὴρ τεός: ἀλλὰ τὸ μέν που
κῆρες ἐπεκλώσαντο: σὺ δ᾽ ἡμετέροιο φόνοιο
ἄασον ὄβριμον ἦτορ, ὅπως λελάθωμ᾽ ὀδυνάων.’

ὣς φάμενον προσέειπεν Ἀχιλλέος ὄβριμος υἱός:
‘ὦ γέρον, ἐμμεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀνώγεις:
οὐ γάρ σ᾽ ἐχθρὸν ἐόντα μετὰ ζωοῖσιν ἐάσω:
οὐ γάρ τι ψυχῆς πέλει ἀνδράσι φίλτερον ἄλλο.’
ὣς εἰπὼν: ἀπέκοψε κάρην πολιοῖο γέροντος
ῥηιδίως, ὡς εἴ τις ἀπὸ στάχυν ἀμήσηται
ληίου ἀζαλέοιο θέρευς εὐθαλπέος ὥρῃ.
ἡ δὲ μέγα μύζουσα κυλίνδετο πολλὸν ἐπ᾽ αἶαν
νόσφ᾽ ἄλλων μελέων, ὁπόσοις ἐγκίνυται ἀνήρ:
κεῖτο δ᾽ ἄρ᾽ ἐς μέλαν αἷμα καὶ εἰς ἑτέρων φόνον ἀνδρῶν
ὄλβῳ καὶ γενεῇ καὶ ἀπειρεσίοις τεκέεσσιν:
οὐ γὰρ δὴν ἐπὶ κῦδος ἀέξεται ἀνθρώποτσιν,
ἀλλ᾽ ἄρα που καὶ ὄνειδος ἐπέσσυται ἀπροτίοπτον:
καὶ τὸν μὲν πότμος εἷλε: κακῶν δ᾽ ὅ γε λήσατο πάντων.

Andromaque

οἱ δὲ καὶ Ἀστυάνακτα βάλου Δαναοὶ ταχύπωλοι
πύργου ἀφ᾽ ὑψηλοῖο, φίλου δέ οἱ ἦτορ ὄλεσσαν
μητρὸς ἀφαρπάξαντες ἐν ἀγκοίνῃσιν ἐόντα
ἕστορι χωόμενοι, ἐπεὶ ἧ σφισι πῆμα κόρυσσε
ζωὸς ἐών: τῷ καί οἱ ἀπηχθήραντο γενέθλην,
καί οἱ παῖδ᾽ ἐβάλοντο καθ᾽ ἕρκεος αἰπεινοῖο,
νήπιον, οὔπω δῆριν ἐπιστάμενον πολέμοιο.
ἠΰτε πόρτιν ὄρεσφι λύκοι χατέοντες ἐδωδῆς
κρημνὸν ἐς ἠχήεντα κακοφραδίῃσι βάλωνται
μητρὸς ἀποτμήξαντες ἐϋγλαγέων ἀπὸ μαζῶν,
ἡ δὲ θέῃ γοόωσα φίλον τέκος ἔνθα καὶ ἔνθα
μακρὰ κινυρομένη, τῇ δ᾽ ἐξόπιθεν κακόν ἄλλο
ἔλθῃ, ἐπεί ἑ λέοντες ἀναρπάξωσι καὶ αὐτήν:
ὣς τὴν ἀσχαλόωσαν ἄδην περὶ παιδὸς ἑοῖο
ἦγον δήϊοι ἄνδρες ἅμ᾽ ἄλλῃς ληιάδεσσι
κούρην Ἠετίωνος ἀμύμονος αἰνὰ βοῶσαν.
ἡ δ᾽ ἄρα παιδὸς ἑοῖο καὶ ἀνέρος ἠδὲ τοκῆος
μνησαμένη φόνον αἰνὸν ἐΰσφυρος Ἠετιώνη
ὥρμηνεν θανέεσθαι, ἐπεὶ βασιλεῦσιν ἄμεινον
τεθνάμεν ἐν πολέμῳ ἢ χείροσιν ἀμφιπολεύειν:
καί ῥ᾽ ὀλοφυδνὸν ἄϋσε μέγ᾽ ἀχνυμένη κέαρ ἔνδον:

‘εἰ δ᾽ ἄγε νῦν καὶ ἐμεῖο δέμας κατὰ τείχεος αἰνοῦ
ἢ κατὰ πετράων ἢ ἔσω πυρὸς αἶψα βάλεσθε,
Ἀργεῖοι: μάλα γάρ μοι ἀάσπετα πήματ᾽ ἔασι:
καὶ γάρ μευ πατέρ᾽ ἐσθλὸν ἐνήρατο Πηλέος υἱὸς
Θήβῃ ἐνὶ ζαθέῃ, Τροίῃ δ᾽ ἔνι φαίδιμον ἄνδρα,
ὅς μοι ἔην μάλα πάντα, τά τ᾽ ἔλδετο θυμὸς ἐμεῖο:
καί μοι κάλλιπε τυτθὸν ἐνὶ μεγάροις ἔτι παῖδα,
ᾧ ἔτι κυδιάασκον ἀπείριτον, ᾧ ἔτι πολλὰ
ἐλπομένην ἀπάφησε κακὴ καὶ ἀτάσθαλος Αἶσα.
τῷ νύ μ᾽ ἀκηχεμένην πολυτειρέος ἐκ βιότοιο
νοσφίσατ᾽ ἐσσυμένως, μηδ᾽ εἰς ἑὰ δώματ᾽ ἄγεσθε
μίγδα δορυκτήτοισιν, ἐπεί νύ μοι οὐκέτι θυμῷ
εὔαδεν ἀνθρώποισι μετέμμεναι, οὕνεκα δαίμων
κηδεμονῆας ὄλεσσεν: ἄχος δέ με δέχνυται αἰνὸν
ἐκ Τρώων στυγεροῖσιν ἐπ᾽ ἄλγεσιν οἰωθεῖσαν.’

ἦ ῥα λιλαιομένη χθόνα δύμεναι: οὐ γὰρ ἔοικε
ζωέμεναι κείνοισιν, ὅσων μέγα κῦδος ὄνειδος
ἀμφιχάνῃ: δεινὸν γὰρ ὑπόψιον ἔμμεναι ἄλλων.
οἱ δὲ βίῃ ἀέκουσαν ἄγον ποτὶ δούλιον ἦμαρ.

Ménélas et Hélène

ὣς εἰπὼν δηΐοισιν ἀνηλέα τεῦχεν ὄλεθρον:
μαίνετο γάρ οἱ θυμὸς ὑπὸ κραδίῃ μέγ᾽ ἀέξων
ζηλήμων: καὶ πολλὰ περὶ φρεσὶ θαρσαλέῃσι
Τρωσὶ κακὰ φρονέεσκε, τὰ δὴ θεὸς ἐξετέλεσσε
πρέσβα Δίκη: κεῖνοι γὰρ ἀτάσθαλα πρῶτοι ἔρεξαν
ἀμφ᾽ Ἑλένης, πρῶτοι δὲ καὶ ὅρκια πημήναντο,
σχέτλιοι, ὁππότε κεῖνο διὲκ μέλαν αἷμα καὶ ἱρὰ
ἀθανάτων πατέοντο παραιβασίῃσι νόοιο:
τῷ καί σφιν μετόπισθεν Ἐριννύες ἄλγεα τεῦχον:
τοὔνεκ᾽ ἄρ᾽ οἱ μὲν ὄλοντο πρὸ τείχεος, οἱ δ᾽ ἀνὰ ἄστυ
τερπόμενοι παρὰ δαιτὶ καὶ ἠϋκόμοις ἀλόχοισιν.

ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἐνὶ μυχάτοισι δόμοιο
εὗρεν ἑὴν παράκοιτιν ὑποτρομέουσαν ὁμοκλὴν
ἀνδρὸς κουριδίοιο θρασύφρονος, ὅς μιν ἀθρήσας
ὥρμηνε κτανέειν ζηλημοσύνῃσι νόοιο,
εἰ μή οἱ κατέρυξε βίην ἐρόεσσ᾽ Ἀφροδίτη,

ἥ ῥά οἱ ἐκ χειρῶν ἔβαλε ξίφος, ἔσχε δ᾽ ἐρωήν:
τοῦ γὰρ ζῆλον ἐρεμνὸν ἀπώσατο, καί οἱ ἔνερθεν
ἡδὺν ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε κατὰ φρενὸς ἠδὲ ὄσσων.
τῷ δ᾽ ἄρα θάμβος ἄελπτον ἐπήλυθεν: οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔτ᾽ ἔτλη
κάλλος ἰδὼν ἀρίδηλον ἐπὶ ξίφος αὐχένι κῦρσαι,
ἀλλ᾽ ὥστε ξύλον αὖον ἐν οὔρεϊ ὑλήεντι
εἱστήκει, τὸ μὲν οὔτε θοαὶ βορέαο θύελλαι
ἐσσύμεναι κλονέουσι δι᾽ ἠέρος οὔτε νότοιο:
ὣς ὁ ταφὼν μένε δηρόν: ὑπεκλάσθη δέ οἱ ἀλκὴ
δερκομένου παράκοιτιν: ἄφαρ δ᾽ ὅ γε λήσατο πάντων,
ὅσσα οἱ ἐν λεχέεσσι παρήλιτε κουριδίοισι:
πάντα γὰρ ἠμάλδυνε θεὴ Κύπρις, ἥ περ ἁπάντων
ἀθανάτων δάμνησι νόον θνητῶν τ᾽ ἀνθρώπων.
ἀλλὰ καὶ ὣς θοὸν ἆορ ἀπὸ χθονὸς αὖθις ἀείρας
κουριδίῃ ἐπόρουσε: νόος δέ οἱ ἄλλ᾽ ἐνὶ θυμῷ
ὡρμᾶτ᾽ ἐσσυμένοιο: δόλῳ δ᾽ ἄρα θέλγεν Ἀχαιούς.
καὶ τότε μιν κατέρυξεν ἀδελφεὸς ἱέμενόν περ
μειλιχίοις μάλα πολλὰ παραυδήσας ἐπέεσσι:
δείδιε γὰρ μή σφιν ἐτώσια πάντα γένηται: [p. 556]
‘ἴσχεο νῦν, Μενέλαε, χολούμενος: οὐ γὰρ ἔοικε
κουριδίην παράκοιτιν ἐναιρέμεν, ἧς πέρι πολλὰ
ἄλγε᾽ ἀνέτλημεν Πριάμῳ κακὰ μητιόωντες:
οὐ γάρ τοι Ἑλένη πέλει αἰτίη, ὡς σύ γ᾽ ἔολπας,
ἀλλὰ Πάρις ξενίοιο Διὸς καὶ σεῖο τραπέζης
λησάμενος: τῷ καί μιν ἐν ἄλγεσι τίσατο δαίμων.’